REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 155 Brașov, Miercuri 16 (29) Iulie 1908.

Fallières la Țarul.

Hora ce a început'o regele Eduard al Angliei luând de mână pe Țarul Nicolae II se încheie prin intrarea în ea și a vechiului prietin al Țarului președintele republicei franceze Fallières. Asta-i hora dela Reval, prin care are a se inaugura noua constelație a puterilor europene. Cine va mai intra în ea Dumnezeu știe. Destul, că astăzi, dându-și mâna președintele republicei cu împăratul tuturor Rușilor, se consfințește concepția cea mare demonstrativă a regelui Eduard al VII-lea.

A mai vorbi despre marile pregătiri de primire ce le fac Rușii pentru aliatul lor ar fi de prisos. Se vor da prânzuri și se vor ținea toaste, la care va lua parte și Țarina, care arde de dorul de a putea presenta președintelui pe micul principe moștenitor, de sigur în credința, că în vremile acestea grele și amenințătoare și aceasta va fi o petricică mai mult pentru a întări bazele viitorului odraslei sale.

Toastele ce se vor ținea cu această ocaziune se zice, că vor fi de mare importanță politică. De sigur, că vor culmina în asigurarea nestrămutatei amiciții între Francia și Rusia și a intențiunilor pacinice, ce le urmărește această alianță. Dacă va conține și vre-un moment nou, care să arunce o lumină mai clară asupra întâlnirilor de la Reval, vom vedea. Pentru moment rămâne fapt, că atât Rușii cât și Francezii sunt de credință, că numai alianța strânsă dintre ei poate să satisfacă intereselor celor mari ale ambelor state. O cred aceasta, deși multe s'au petrecut, dela încheierea alianței ruso-franceze între președintele Carnot și Alexandru III., cari au cauzat ambelor părți mari desilusiuni și desamăgiri.

Cei mai în etate își aduce aminte, cât de mult s'au ciudit politicianii și diplomații rusești la 1870—71 c'au lăsat, ca Francia să fie așa de mult sdrobită și umilită de către Pruso-Germania.

Tocmai așa i-a părut nespus de rău lui Napoleon III la 1866, că n'a întreprins nimica spre a opri catastrofa ce a suferit'o Austria la Sadova. Alianța cu Rusia au încheiat'o Francezii în sigura presupunere, că Rușii nu vor mai suferi ca Pruso-Germania să năvălească din nou pe pământ francez, năvălire ce era pe aci să se întâmple, abia 5 ani după răsboiul dela 1870. Rusia la rândul ei se razimă în sigura așteptare, că dacă ar fi atacată de Germania, Franța nu va rămânea nepăsătoare și neactivă.

Toată presa europeană a prezentat întâlnirile dela Reval în lumină mai puțin pacinică, și cele mai multe ziare au convenit, că aceste întâlniri prin cari să manifestă noua grupare triplă dintre Anglia, Rusia și Franța sunt îndreptate mai mult în contra prea marei creșteri a puterii Germaniei. In noua constelație poate deveni deci la un moment dat foarte periculoasă Germaniei alianța ruso-franceză. Deocamdată — au cuvântul dnul Fallières și Nicolae II.

Denegarea sancționării reformei electorale. »Tel. Român« din Sibiiu primește informațiunea *autentică*, că Maj. Sa întru adevăr *a denegat* sancționarea prealabilă a proiectului de lege privitor la reforma electorală ce i-s'a prezentat în luna trecută, de către ministrul Andrassy, din motivul că nu corespunde condițiunilor, cu'a căror ținere în vedere guvernul actual s'a angajat să-l compună. Contele Andrassy va prezenta acum în curând un nou proiect de lege Maj Sale, în unele privințe *modificat*, și dacă nici acesta nu va primi încuviințarea prealabilă, *contele Andrassy demisionează* și probabil va dimisiona întreg cabinetul, pentru a se forma de nou, sub presidenția ministrului Kossuth, care — se zice — va împlini dorințele preaînalte și va introduce votul universal și secret.

Cererile Aromânilor. Ziarul »Macedonia« rezumă astfel cererile aromânilor: 1) Emanciparea comunitătilor românești de sub autoritatea inspectoratelor. 2) Trecerea și controlul școalelor sub administrația comunităților, bine înțeles acolo unde membrii comunităților locale inspiră încredere absolută în toate privințele. 3) Reducerea atribuțiunilor inspectorilor școlari la afacerile pur școlare. 4) Sistemizarea salariilor corpului didactic, bisericesc și administrativ după o normă echitabilă având-se în vedere fiecare localitate. 5) Alocarea bugetului macedonean fiecărei comunități aparte sub directul control al statului român. 6) Lupta contra grecomanilor din țară.

Evenimentele din Turcia.

Agenția din Atena află din isvoare sigure, că pretutindenea *ordinea este perfectă în Macedonia*. La *Monastir* au avut loc manifestațiuni de bucurie. Populațiunea greacă a ținut un meeting, în care s'a salutat proclamarea Constituțiunei cu entuziasm. La *Serres* proclamarea Constituțiunei a avut loc în fața unei mulțimi de 15,000 oameni. După citirea iradelei, mitropolitul grec, muftiul și preotul bulgar s'au îmbrățișat în aplauzele frenetice ale mulțimei.

In genere se remarcă o potolire complectă a spiritelor; populațiunile fraternizează. Șefii comunităților religioase au adresat o depeșă colectivă sultanului. La *Salonic* au avut loc manifestațiuni analoage. Enverbey a sosit pentru a vizita pe Hilmi pașa. Enverbey și cu Hilmi s'au îmbrățișat în aclamațiunile mulțimei.

Toată presa grecească primește cu satisfacțiune schimbarea politică în Turcia și exprimă opinia, că dacă regimul liberal va fi sincer aplicat, elementul grec nu poate găsi decât o ocaziune de prosperitate. Ziarul »Embros« felicită pe sultan pentru prompta și inteligenta sa deciziune.

Influența evenimentelor asupra Bosniei și Herțegovinei.

Un reprezentant al »Corespondenței germane naționale« a avut o convorbire cu șeful de secție din ministerul pentru Bosnia și Herțegovina, Ritter von Horovitz, asupra influenței reîntronărei Constituției în Turcia asupra provinciilor ocupate de Austro-Ungaria, precum și asupra atitudinei guvernului comun față de mișcarea tinerilor turci. Șeful de secție Horovitz s'a exprimat cam astfel:

In Bosnia și Herțegovina mișcarea tinerilor turci nu este ceva nou, lucru ușor de înțeles întru cât ideile moderne se observă ușor la toate popoarele, cari vin în continuă atingere cu suveranii culturei, cum este cazul și la ambele provincii.

Se înțelege, că acum mohamedanii din provinciile noastre vor fi mai conștienți ca înainte. Lucrul acesta se va observa în special în dorința unei reprezentanțe a națiunei. Pentru moment Horovitz nu este de părere a se da Bosniei și Herțegovinei o Constituție proprie, pentru că poporul nu este pregătit pentru aceasta. Aceasta nu este însă decât o părere personală.

Date fiind raporturile din aceste provincii, guvernul trebue să aibă o atitudine rezervată fața de eventualitatea unei Constituții. Trebue așteptată mai întâi desfășurarea evenimentelor din Turcia. Programul guvernului comun urmărește, după cum se știe, înființarea unei reprezentanțe populare. Aceasta se va face însă numai cu încetul. Pentru moment nu se poate vorbi de o apropiată înființare a unei diete provinciale pentru Bosnia și Herțegovina.

*

»N. Fr. Presse« publică declarațiile unui diplomat turc, care spune, că e convins, că Puterile străine vor lăsa Turcia să procedeze ea însăși la reformele necesare. Orice amestec străin ar putea aprinde acel incendiu mondial, pe care toate puterile se silesc să-l încunjoare. Turcia nu va suferi, ca Macedonia să fie luată cu forța. Toată lumea știe, că Turcia își apără în Macedonia cea din urmă fortăreață a poziției sale în Europa. Dacă Turcia va fi silită la un războiu, acesta va fi un războiu pe viață și pe moarte. Dacă Europa s'ar încerca să împingă pe Turcia din Macedonia înapoi în Asia, Turcia va chema în ajutor întregul Islam contra Europei. Și vecinii mai mici din Balcani ne vor lăsa probabil în pace.

*

»Berliner Tagblatt« află din Constantinopol, că în ședința consiliului de miniștri, ținută Sâmbătă noaptea, *sultanul și-ar fi exprimat intenția de-a abzice în* favoarea fiului său favorit Burhan Eddin.

Președintele Franței în Suedia. Din Stockholm se anunță, că în toastul ținut la prânzul de gală de Duminecă regele Suediei a amintit multele amintiri comune Franței și Suediei și s'a făcut interpretul admirațiunii, pe care Suedia o are pentru Franța. Regele a relevat că convențiunea mării Nordului, de curând încheiată, va contribui la întărirea și strângerea legă-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din amintirile lui Barbă-Albă.

IV.

După absolvare, 1861.

— Urmare. —

»Dacă — zice mai departe comitele suprem — oficianții de dare ți-au spus, că ești solgăbirău ca cei dinainte de 1848, atunci fii solgăbirău cu toate calitățile și atribuțiunile lui. Când intră în cancelaria ta partide, nimeni n'are libertate a scoate o vorbă măcar din gură, până ce mai întâiu nu a depus dutca, (acum pițu'a de 10 cr.) pe masă. După depunere poate vorbi 3—4 minute. Dacă e contrarul de față, pune și el pițula pe masă și îl poate combate 3—4 minute. După 3 minute are iar cel dintâiu cuvântul, depunând 10 cr. pe masă. Astfel dacă pertractezi 2—3 ceasuri, acea portractare îți aduce 2—3 fl.

Având pe zi câte 10—12 afaceri de controverse, vei avea un venit de 10—12 fl. Hotărăști două zile pe săptămână pentru zile de judecată, două zile pentru înaintarea incuzelor, două zile sau 3 mergi pe sate. Excursiunile pe sate ți-se plătesc din lada comunală. In cercul Veneției ai vre-o 10 comune. Scrie-le fiecăreia câte un circular, că în cutare zi vei eși în comună. Ai să faci »restaurarea« comunei. Vei face alegere nouă de primari, representanțe și notari. Atunci vei vedea cum îți vin aspiranții de primari și notari și te vor îmbia și-ți vor aduce daruri, unii bani, alții saci de ovăs, grâu, fân, găini, gâște, pești, unt, porci etc. Toate le aduni și din ele vei trimite și la Făgăraș, unde trebue fân, ovăs și altele.

Vine apoi în fiecare an conscrierea de recruți și asentările, cari trebue să-ți aducă cel puțin 1000 fl., conscrierea dărilor și alte și alte, care vor ținea până ce se vor statori lefuri cum se cade, care statorire se va face poate numai peste un an.

Acum vino cu mine în grajd și-ți alege din 4 cai 2, cu hamuri cu tot, du-te apoi la solgăbirăul Făgărașului, care îți va vinde o cabrioletă nouă, tocmește-ți un vizitiu și așa provăzut cu acareturi de solgăbirău, te întoarce acasă.«

Il întreb cât și când să plătesc eu caii și căruța? El îmi scoate o poliță, pune suma rotundă de 15'0 fl, din care să plătesc și cabrioleta, și mi-o presentează spre acceptare de plată în 6 luni și eu am subscris'o.

M'am întors în trăsura mea, cu caii mei de zbârnăia, ca un adevărat solgăbirău de dinainte de 1848. La 6 luni am plătit cu mulțumită polița și în 1862, denumit fiind din partea guvernorului Crenville de judecător în Făgăraș cu un salar pe vremile acelea splendid de 800 fl., am lăsat postul cel gras din Veneția, cu care nu m'am împăcat nici-odată și am apucat cariera judecătorească.

De pe timpul când eram judecător în Făgăraș, între altele voiu istorisi un cas interesant de furt de cai, căci pe vremea aceea această meserie era în floare între țara Bârsei și între a Făgărașului.

Instituit ca jude de instrucțiune, încredințat cu toate cercetările penale din jurisdicțiunea Făgărașului, aveam acum atâta de lucru, încât nu-mi rămânea timpul necesar să prânzesc, de aceia îmi reservam timp, ca cina să o iau în tignă și să-mi pot petrece cu prietinii 3—4 ore la masă.

Inainte de a pleca din restaurațiune pe la 10 ore seara, intră în sala de mâncare un sas în haine de găbur de pe sate din țara Bârsei, din Feldioară. Intreabă pe birtaș, care e d-l jude pentru hoți și birtașul arătându-mă pe mine, începe Sasul a se plânge și a se văieta, că în noaptea trecută i-s'au furat 4 cai mari frumoși din grajd, că hoții i-au trecut prin pădurea, ce se află între țara Bârsei și a Oltului' proprietatea Veneției, Gridului și a Cuciulației. Venind pe urma cailor, zise el, am dat de un loc în pădurea Cuciulației, un desiș mare, în care au poposit hoții cu caii în apropierea satului Lupșa. Fiindcă înserase, nu am putut duce urma mai departe și am alergat la Făgăraș, unde a dat Dumnezeu de te-am aflat. De aceea te rugăm să te înduri, să vii îndată acum cu noi până în satul Lupșa, acolo sunt sigur, că vom afla la renumitul hoț Roșală, caii furați, pe cari încă în noaptea asta îi va trece peste Olt și îi va preda pe mâna altor hoți din Ardeal; deci trebue să plecăm imediat.

Am tocmit trăsură cu cai buni, care în 2 ceasuri ne duse până în Lupșa. Stam la îndoială să plec sau ba? Urgența lucrului, resultatul sperat, ambiția mea, m'au făcut să ascult rugarea insistentă a Sasului și mă îndemna să plec. Ii cer Sasului 40 de floreni ca acoperire a speselor, pe cari Sasul îi depune.

»Pentru-ce nu te-ai dus la primarul sau la solgăbirăul din sat?«

»Mi era frică, domnule județ, că nu voi avea resultat, că îi va da de știre cineva lui Roșală, de aceea am venit aici.

Mă așez în trăsură și plec cu Sasul, luându-mi numai pușca. In 2½ ceasuri

turilor amicale dintre cele două națiuni. In urmă au băut în sănătatea lui Fallières, pentru fericirea și bunăstarea marei națiuni franceze. Răspunzând, Fallières a zis că poate mărturisi în persoană profunda simpatie, pe care poporul francez o are pentru Suedia. Fallières amintește tradițiunile comune, deoarece acum câteva secole Suedia și Franța s'au unit pentru a întări ideile spiritului conciliator și a independenței naționale. Această comunitate de cugetare și de acțiune nu poate decât să contribue și să strângă mai mult legăturile de amiciție și de simpatie, cari unesc cele două națiuni. A băut în sănătatea familiei regale, spre fericirea nobilei și puternicei națiuni suedeze.

Eri președintele Fallières a părăsit Suedia plecând spre Reval.

Alianța franco-rusă. Astăzi se întâlnesc în Reval președintele Franței Fallieres cu Țarul Nicolae. Ziarul »Russia« apreciând importanța acestei întrevederi declară, că ea e o nouă dovadă a solidarității alianței franco-ruse. Această vizită are o îndoită valoare internațională, și dorința de pace a două puteri ca Franța și Rusia nu poate decât să garanteze pacea.

Constituția Turciei.

Constituția din 1876, proclamată acum din nou de Sultan, după o lungă pauză, conține următoarele dispozițiuni mai însemnate:

Imperiul otoman e indivizibil. Drepturile Sultanului sunt aceleași. ca cele ale domnitorilor constituționali ai Apusului. Supușii imperiului sunt num'ți »otomani«; libertatea lor e inviolabilă. *Islamul e religiunea de stat* fără caracter teocratic. Sunt încuviințate privilegiile religioase ale comunităților și esercitarea liberă a tuturor cultelor. De base ale constituției sunt a se privi libertatea pressei, libertatea învățământului, instrucția elementară obligatorie, dreptul de întrunire și de petiționare la camere, egalitatea tuturor cetățenilor înaintea legilor, aplicarea supușilor în funcțiunile publice fără deosebire de religie, apoi egala repartiție a dărilor și ridicarea dărilor conform unei legi anume. Se garantează proprietatea privată, dreptul familiar e inviolabil.

Nimănui nu-i vor fi detrași judecătorii naturali. Pertractările sunt publice, se recunoaște dreptul de apărare; sentințele vor trebui publicate. Procuratura nu esercită nici o influință în afaceri judecătorești. Confiscările, tortura ș. a. sunt interzise.

Miniștrii sunt responzabili; ei pot fi fi puși sub acuză de camera deputaților și un tribunal suprem constituit din membrii primei judecătorii și ai curții administrative, va delibera asupra lor. Funcționarii nu pot fi transferați fără motiv legal; responsabilitatea lor se menține.

Corpurile legiuitoare vor consta din 2 camere: a deputaților și senatul. Camerele au libertatea votării și exprimarea părerilor. Inițiativa în legislativă o au miniștrii și camera deputaților. Proiectele primite de cameră și revăzute de senat, vor primi sancționarea Sultanului. Senatul are dreptul de a respinge sau a retrimite camerei astfel de proecte, pe cari le crede contrare constituției. Deputații se vor bucura de imunitate.

Camerele vor vota legile după articole și budgetul după capitole. Se va înființa o curte de conturi, a cărei membrii sunt independenți de camere; curtea de conturi va prezenta camerelor la finea fiecărui an un raport al socotelilor imperiului.

Administrația provincială va fi așezată pe bazele cele mai largi ale decentralizării; se vor forma prin alegere consilii generale și municipale. Constituția va putea fi schimbată numai cu consimțământul comun al ambelor camere și al sultanului.

Anuarele școalelor noastre.

III.

„Értesitvény a belényesi gör. kath. fögyimnáziumról, s a vele egütt egybekötött alsóbb tanodákról 1907—8 tanévre — Anuarul gimnazului superior gr. cat. și al școalelor elementare din Beiuș, pe anul 1907—8, publicat de Vasile Dumbrava, *director. Belényes. — Beiuș, 1908". Pagini 152.*

In fruntea anuarului se publică un discurs, bine simțit, despre întemeietorul școalelor din Beiuș și marele binefăcător Episcopul Samuil Vulcan (1758—1839). rostit de d-l prof. Dr. C. *Pavel*, în 25 Dec. a. tr. De memoria marelui bărbat, Samuil Vulcan, se leagă multe din trecutul nostru istoric. Istoria noastră culturală îi datorește mult fericitului episcop, care pe lângă ceilalți bărbați români din epoca renașterii poporului român, a îndeplinit mari opere. neperitoare în istoria noastră. »Din mijlocul vremurilor mari de reînviere culturală a neamului nostru — zice Dr. Pavel — Vulcan se înalță senin și limpede, mângăiat și slăvit de dreapta judecată a unui veac întreg și a veacurilor ce vor să vină«. După ce face istoria pe scurt a școalei din Beiuș și rolul lor în viața culturală a Românilor, pe lângă celelalte gimnazii, își închee vorbirea cu următoarele: »Inălțarea neamului prin carte și școală! La aceasta ne învață memoria sfântă a lui Samuil Vulcan. Ideile și jertfele marilor noștri luminători și apostoli alcătuesc școala cea mai puternică a educațiunii. Și acest fapt, dascălii noștrii dela aceasta școală l'au avut totdeauna înaintea ochilor, făcând încă de prin vremuri îndepărtate frumoase praznice din ziua morții lui Vulcan, a cărui memorie, — prin binele ce l'a făcut — dee bunul Dumnezeu, ca veacuri dearândul înainte să încălzească tinerele generațiuni ale poporului român«.

Din datele școlare reținem următoarele: Numărul profesorilor »publici« ordinari este 14, iară unul suplent. Cu totul 15 profesori ordinari și 2 — unul pentru desemnul artistic, celălalt pentru cânt bisericesc și orchestră, — ca extraordinari. Profesorii pe lângă orele regulate de instructori, aproape toți stau și în serviciul celorlalte instituțiuni culturale din Beiuș. Catecheți au avut gimnaziul 4. Medicul gimnaziului e Dr. George Mureșan, funcționează de 25 ani.

Referitor la planul general de ore însemnăm următoarele: Se propune *limba română 18 oare* pe săptămână (în toate 8 clasele), *limba maghiară 29.* Limba franceză nu se amintește în plan. Temele lucrate de elevi din limba română ar corespunde scopului, dacă n'ar fi prea generale și ar avea de subiect mai mult limba, literatura și istoria românească; temele prea multe cu subiecte din istoria bisericească sunt prea pretențioase și nepotrivite pentru studenți din liceu. Temele din limba maghiară, deși mai vaste și mai grele, decât în alte gimnazii românești — ceea-ce în Beiuș e ușor de esplicat — sunt alese mai mult din istoria și literatura ungurească.

Școlarii din Beiuș se bucură de multișoare fonduri: 17 la număr, din cari primesc stipendii anuale. Amintim numele fondațiunilor din cari au fost ajutorați elevii: Vulcan (a episcopului) Ioan Papp, Zsiga, Zaharie Mihoc (Oradea mare). Faur (Oradea), Alutan, Vaida, Marincaș (Blaj), Szilágyi (Gherla), Rudolf (Lugoj), Gozsdu (Bpesta), Absolon Todea (Sibiiu) etc.

»Fondul pentru ajutorarea tinerilor săraci«, conține 88 cor. iară »fondul tinerimei școlare« înființat din venitele concertului dat la festivitatea iubilară a episcopului de 25 ani a Excel. și Rev. Domn, oarecând Epp. patron Mihail Pavel, — stă din 110 cor. 60 fil„ sumă depusă la cassa de păstrare din Beiuș«. Pentru intreținerea școlarilor săraci a fost înființat — de 13 ani internatul numit Pavelean, în care au fost primiți 141 elevi. Din fundatia »Pavel« s'au împărtășit 71 elevi, din fund. »Teodor Moza« 1, din fund. »Darabant« 1 elev. »*La masa studenților*« fondată de Pr. Sf. Sa D. Dr. Demetriu Radu, episcop diecesan s'au împărtășit cu vipt întreg gratuit 10 elevi de relig. gr. cat. și 5 de relig gr. or.

Pentru sporul *mijloacelor de învățamânt*, corpul profesoral posede o bibliotecă centrală, precum și »foi«. Printre ele sunt numai 2 românești: »Unirea« și »Transilvania». Se vede, că d-l Gedeon, profesor la acest institut, nu poate suferi foi și ziare românești, de când visează și umblă după cai verzi prin foile »viitorilor aliați și pretini ai d-lui« din Budapesta. Donațiunea lui Iosif Vulcan cuprinde un număr însemnat de cărți de valoare științifică și de mare însemnătate pentru institut. Pentru muzeul de științele naturale au fost cumpărate și dăruite mai multe exemplare și piese, trebuitoare în astfel de muzee. Asemenea pentru colecția geografică (1 atlas), cea fizică, și de muzică. Nu se dă sumarul colecțiilor și museelor. Și aceasta îți face impresia, că numai obiectele cumpărate anul ăsta (ce nu trec peste 15 în toate colecțiile) compun colecțiile și muzeele gimnaziului.

(Va urma.)

STIRILE ZILEI.

— 15 Iulie v.

Dela curtea regală română. Regele Carol, care a fost ușor indispus, a luat zilele trecute un mic repaus. M. S. a părăsit patul Vineri. In primele zile ale săptămânei acesteia regele va primi pe d-nii miniștri. — Principele și Principesa României vor părăsi Sinaia Joia viitoare, ducându-se în străinătate. Alteța Sa Principesa Moștenitoare va merge la Coburg.

Nou proces de pressă. Tribunalul regesc din Cluj a decretat punerea sub acuză a domnului Silvestru Moldovan, redactorul »Foii Poporului« din Sibiiu, pentru un articol publicat în această foaie, după părerea procurorului regesc, de cuprins agitatoric. Pertractarea finală se va ținea în Septemvrie, în fața curții cu jurați din Cluj.

O circulară a conzistoriului aradan. Conzistoriul din Arad a adresat o circulară tuturor învățătorilor confesionali gr. or. români din districtul conzistoriului din Arad, în care sunt invitați ca să îndemne pe școlari a apăra animalele, a nu strica cuiburile și ouăle pasărilor, iar pentru acei școlari, cari ar voi să între ca membrii în Liga pentru apărarea pasărilor să se ceară blanchetele de lipsă dela »Országos Állatvédő Egyesület« (Budapest IX. Ernő u. 11—13).

Sârbii fac procese bisericei gr. or. După procesul intentat din partea Sârbilor pentru mănăstirea Hodoș-Bodrog, »Telegr. Rom.«, înregistrează alte două procese, ce s'au intentat din partea lor, și anume, unul pentru comuna *Breslovaț* și altul pentru comuna *Nadăș*, ambele în Bănat. Se cere împărțirea averii bisericești între Sârbi și Români, cu toate că în nici una din aceste comune nu se mai află nici un Sârb. Procesul e intentat pe motivul, că oare cândva aceste comune au fost sârbești. Din motive de formă, Sârbii au fost respinși cu cererile lor. Vor trebui să înceapă procesele de nou.

Cununie. Elisa Ip. *Ilasievici* și prof. G. *Popa-Lisseanu*, căsătoriți. — Brașov. — 14 Iulie v. 1908. — București.

Felicitările noastre!

Ușurarea trecerei peste frontiera României. Din București se anunță, că ministerul de finanțe a dat o circulară vămilor de frontieră, punându-le în vedere că persoanele cari trec granița fără pașaport, pot plăti oficiului vamal respectiv taxa de 20 lei și în schimbul chitanței ce li se va elibera, vor putea avea libera trecere peste frontieră. Această măsură e menită a ușura mult trecerea călătorilor peste graniță.

Marele congres al catolicilor din Ungaria se va întruni în anul curent la Budapesta în zilele de 13, 14 și 15 Septemvrie. Duminecă în 13 Sept. n. va fi procesiunea euharistică și ședința festivă din incidentul jubileului Papei, iar Marți se vor constitui, Asociația studenților catolici și Societatea școalei catolice. Pe timpul acestui congres va fi tot în Budapesta o expoziție a industriei bisericești catolice.

Ciocnire de trenuri. Din Sighetul-Marmației se anunță, că alatăeri s'a ciocnit in stațiunea Havasalja un tren de persoane, care venea dela Körösmező, cu un tren de marfă. Trenul de marfă a derailat sfărmându-se trei vagoane. Un călător a fost grav rănit, iar trei mai ușor.

Un accident cu automobilul. Din Aachen se comunică, că un automobil s'a ciocnit cu o mașină de treerat. Automobilul s'a sfărâmat. Unei fetițe i-a fost retezat capul.

O dare de samă. Ni se trimite la redacție dela Reuniunea regnicolară pentru sprijinirea orbilor (Vakokat gyámolitó országos egyesület) din Budapesta, darea de samă despre activitatea sa în decurs de 25 ani. In această dare de samă pe lângă arătarea cheltuielilor în decursul celor 25 ani, ni se prezintă și lista tuturora, cari au sprijinit reuniunea prin adunare de bani; se face totodată apel la binevoitorii,

---

eram în Cuciulata, unde trag la primarul Boer, pe care îl pusesem eu în servițiul de primar. Il scol din somn, și-i dau ordin să cheme îndată 4 vânători ai mei cu puștile și să-și ia și dânsul pușca, că avem a merge la Lupșa, și de acolo la vânat de urși, dar să ia și o păreche de fiară și o funie, precum și o lumânare. Intr'o jumătate de oră eram 6 inși înarmați și pornim cu Sasul spre Lupșa, unde ajungem după $^1/_4$ de oră. Era la unul după miezul nopții. Pe drum le spun unde mergem și ce au a face în Lupșa, sătuț în pădure cu vreo 30 de case. Mergem deadreptul la casa lui Roșală. In casă era lumină. Inainte însă de a întra în odaie, Sasul și 2 vânători întră în grajd, unde Sasul aprinde luminarea și dând de caii lui furați începe a plânge de bucurie și cu un »*Ach Herr Ieses*!« îi sărută pe fiecare. Pe un quart de hârtie îi descrie după coloare și formă pe fiecare.

Eu cu primarul, înarmați cu puști întrăm în odaie, unde aflăm la o masă plină cu sticle de rachiu îndulcit cu miere 4 Români, unul mai voinic ca altul. Cel din fruntea mesei era un bărbat frumos între 50—60 de ani cu o față inteligentă, binefăcut și bine conservat. Acesta era gazda casei. și să numia Roșală. Cel de al doilea, ficiorul lui, avea etate de 23—24 de ani, sămâna cu tatăl său, ceva mai înalt. Al treilea era Munteanu (Ciric) din Rotbav, un uriaș de om de vreo 45 de ani, înalt bine legat, frumos, plin de viață, un goliat, un sfarmă-piatră, de care trebuia să te cutremuri, și care singur ar fi fost în stare a ne sfărâma pe toți, dacă nu am fi fost provăzuți cu puști. Al 4-lea era ficiorul lui Ciric, un băiețandru de 18 ani, însă croit după chipul și asemănarea tatălui său.

»Bună sara voinici DV.« »Bună să Vă fie inima Domnilor, dar pe cine căutați pe vremea asta pe aici?« »Mergem la vânat.« Intr'aceea se scoală cei doi Roșală dela masă, eu gâcindu-le intenția le strig »să nu îndrăsniți să vă sculați, că pe acela care se va mișca dela masă îl pușc«, și atunci și întind pușca spre unul din cei ce s'au fost sculat, iară judele și-a întins pușca în direcția celuilalt. La moment au întrat în casă și cei 4 vânători cu puștile. Cei sculați se așează iarăși la masă. Ei aveau de cuget a-și lua puștile din cui ca să tragă ei asupra noastră.

»D-Voastră veniți după cum vedem, ca alieni (vrăjmaș); pentru ce nu știm.«

»Ai cui sunt cei 4 cai din grajd?« Sasul strigă de dindărăpt, »ai mei măria-ta.«

»Auziți ai cui sunt!«

»Nu-i drept« striga Munteanu alias Ciric din Rotbav, »caii sunt cumpărați de mine la târgul ce a trecut din Prejmer, și i-am cumpărat cu bani și cu pașaport de vite«.

Poruncesc primarului și la 2 vânători să aducă fiarăie. Pe doi dintre ei i-au pus în fiară pe când pe 2 i au legat fedeleș cu funiile de mâni și astfel i-am ridicat din casă, i-am așezat între 4 vânători, făcându-i răspunzători, că i-va duce până la Veneția la solgăbirăul Făgărășian, iar doi înși au luat în samă cei 4 cai și i-au adus la Veneția. Descrierea cailor o luasem la mine, era destul de complet însemnată, fiind mărimea, părul și alte semne ale cailor. Pe la 2 oare m'am culcat la primarul din Cuciulata mulțămit.

Dimineața m'am sculat pe la 7 ore și am pornit înapoi spre Făgăraș, oprindu-mă la Vineția inferioară, ca să văd ce s'a făcut cu caii și cu arestanții trimiși solgăbirăului; dacă deja i-a pornit la Făgăraș? Intrând cu trăsura și cu Sasul, care rămăsese cu mine în Vineția, văd o grămadă de oameni în uliță adunați, gesticulând și povestind iritați unii cu alții. Ii întreb, ce s'a întâmplat. Ei îmi spun, că aducând azi noapte mai mulți Cuciulățeni vre-o 4 hoți, dimpreună cu caii furați, pe hoții i-au închis în aresturile preturei, au închis porțile și solgăbirăul a pus straje până dimineața. La 6 ceasuri venind solgăbirăul să vadă cum are a-i expeda la Făgăraș, află, că caii nu sunt nicăiri, și că oamenii îngrijați au pornit în toate părțile de caută caii. Solgăbirăul, înjurând, mai pornește vre-o 30 de oameni, să se ducă pe urma cailor și din pământ să-i scoată, altfel va face comuna răspunzătoare pentru toată paguba. Totodată începe o investigație tătărească, îl întreabă pe străjar, cine a umblat prin apropierea cancelariei, îl chinuie prin o inquisiție aplicată pe dosul lui, și atâta l'a strâns pânăce a spus, că la $^1/_2$ de ceas, dupăce caii erau închiși au venit cutare om din Vineția cu un maldăr de fân și l'au rugat să-i permită să dea cailor fânul în curte, că l'a rugat Roșală să-i facă acest serviciu. Eu am descuiat curtea și Vinețianul cu maldărul întrând în curte l'a dat la cai și a eșit cu mine afară din curte. Azi dimineața când să caut caii în curte, ia-i de unde nu sunt. Numai hoțul acesta de B.... a furat caii, că lui i-a strigat Roșală când a trecut pe la fereastra lui: *„Măi B.... ai grije de caii noștri, du-le îndată puțin fân, că sunt flămânzi"*.

L'au mai luat și pe B. sub inquisiție solgăbirăul, ba și pe alți pe care zăcea umbră de suspițiune, — dar înzadar. Pe bietul Sas l'am compătimit mai mult, nu-l mai puteam mângăia. L'am lăsat pe solgăbirăul să se bălăbănească cu cercetările, și m'am întors la Făgăraș, unde nu avusesem timp a substitui pe cineva în locul meu.

(Va urma.)

cari voesc să ajutoreze pe orbii, întreţinuţi de această reuniune. Numărul acestora se ridică tot mai mult. In 1899 erau îngrijiţi 31, în 1907 numărul lor a crescut la 235. Printre aceştia se pot observa în darea de samă şi 4—5 Români. Ocupaţia lor în institut este legatul periilor, al coşurilor, scaunelor, ciorapi, ş. a. în număr mai puţin. E interesant a se şti, că din lucrurile orbilor din 1907 s'au vândut în valoare de 131.375 cor. Reuniunea amintită are institute în Cluj, Seghedin, Timişoara, Budapesta, etc. La urmă se face un apel către particulari, institute publice, de a aduna bani pentru acest scop filantropic. Adresa Reuniunii: Budapesta VII. Hungaria-körut. 16.

Holera în Rusia. Din Petersburg se anunţă, că guvernamentele din Astrahan şi Saratow şi teritoriul fluviului Volga până la Samara, districtul din Samara, oraşul Nikolaiewski, guvernia din Simbirsk sunt declarate ameninţate de holeră.

Trecerea canalului Mînecei în înnot. Un vestit înotător scoţian James Wolffe a încercat zilele trecute să treacă înnot canalul Mînecei Această încercare o mai. făcuse nu de mult acelaşi înotător, dar a fost silit să renunţe pe când se afla abia la 5 kilometri de coasta franceză. De astă dată Wolffe a plecat de pe coasta franceză spre cea engleză. Marea era linistită, temperatura apei nu prea rece, aşa încât totul făcea să se prevadă, că încercarea înotătorului va fi încoronată cu succes. Când mai avea însă vre-o 6 mile până la ţărmul englez, Wolffe fu apucat de cârcei, şi silit să întrerupă încercarea, după ce a înotat neîntrerupt 12 ore şi 20 minute.

Cu 1 Septemvrie nou a. c. am lipsă de un candidat. A se adresa la Dr. Teodor Popescu, advocat Făgăraş.

Din comitatul Făgăraşului.

Şinca-vechie, în 18 Iulie 1908.

Mult onorată redacţiune a »Gazetei Transilvaniei« în Braşov. In Nr. 142 a preţiuitei »Gazeta Transilvaniei«, »Olteanul« de pe »Ţara Oltului« descrie ilegalităţile, cari s'au comis la alegerea celor 2 notari din comunele Noul-român şi Şinca-vechie punând vina pe noul comite suprem. căci la ordinul aceluia s'ar fi preferat doară candidaţii români faţă de 2 străini.

In Nr. 145 din »Gazeta Transilvaniei«, un alt corespondent vorbind despre alegerea din Şinca-vechie ascrie meritul reuşitei lui Quasnoski de notar, deputatului dietal N. Şerban.

Eu nu voi combate pe »Olteanu« pentru cele afirmate despre alegerea din Nou, căci dânsul va fi ştiind cum s'a efeptuit acea alegere, dar îmi permit a spune cu privire la alegerea din Şinca-vechie, cumcă nu comitele suprem a înfluinţat în favorul lui Quasnovski nu, nici de cum nu. Păcatul s'a săvârşit de către fostul prim-pretor Dombrady, căci în mod ilegal a făcut alegerea prin reprezentanţele comunale cele vechi, chiar în ziua din urmă a trienîului expirat (31 Decemvrie 1907), deşi reprezentanţele pentru perioada 1908—1910 erau deja constituite. Acestea erau în drept să aleagă pe notar cu ocaziunea restaurărei generale a primăriei. Restaurarea aceasta, care deja era determinată pe 27 Decemvrie 1907, a amânat'o primpretorele fără nici un motiv şi la dorinţa lui Emil Pop a conchemat reprezentanţele cele vechi, unde acesta era sigur de majoritatea voturilor pentru clientul său şi aşa i-a şi succes a aclama pe Quasnovski, numai şi numai ca prin aceasta să poată acoperi multele ilegalităţi comise de dânsul cu referire la conservarea averei comunale, la care între altele se făcuse vinovat prin aceia, că a conces socrului său, ca să ocupe câteva jugere din pământurile comunei, pe care de prezent le foloseşte în mod ilegal dânsul.

Dacă s'ar ascrie vina comitelui suprem — aceia ar fi vina dânsului, că nu a orânduit cercetare în cauză la faţa locului, după cum s'a cerut în decursul cercetărei disciplinare rânduită de însuşi înaltul minister reg. contra lui Dombrady şi Emil P. Dacă se efeptuia aceasta — atunci cu siguritate Emil P. nu ajungea la pensie şi Dombrady încă rămânea responsabil pentru negligenţă, căci nu a constrâns pe Emil Pop să ducă la îndeplinire cele orânduite de pretură cu Nr. 3685 din 1898 faţă de pământurile comunale.

Dacă deputatul Şerban încă are parte la meritul, despre reuşita lui Quasnovski, atunci dânsul a putut se intervină tot numai la dorinţa devotatului său client Emil Pop. Dealtmintrelea vom vedea, că ce urmări va avea recursul înaintat în contra alegerei de notar, care recurs se află în curgere la înaltul minister şi e încă neresolvat.

Părerea »Olteanului« faţă de indiferentismul d-lor advocaţi ca membri în adunările comitatense o însoţesc şi eu, căci întru nimica nu s'a întrepus, ca să apere cauza, când a trecut recursul contra alegerei lui Quasnovski. Deşi recursul era binemotivat — l'au respins. Deocamdată atâta.

Iosif Stoica,
fost notar cercual.

Din nordul Ardealului.

— 25 Iulie n. 1908.

Mult Onorată Redacţiune ! In ziua de 19 Iulie a. c. inteligenţa română din Reteag şi jur cu concursul tinerimei studioase a aranjat o frumoasă petrecere de vară, despre care vin a face un scurt raport în coloanele Gazetei. Petrecerile bine reuşite sunt o afirmare a neamului nostru pe terenul social, şi prin ele cucerim respectul popoarelor conlocuitoare. Dar ele mai au darul de a deştepta poporul nostru la conştiinţa de sine, şi al înspira de mândrie naţională. Din acest punct de vedere petrecerea din Reteag ne prezintă o importanţă deosebită, fiind Reteagul un centru cu un jur, putem zice, curat românesc.

Precum întotdeauna aşa şi în acest au fost un public numeros şi ales şi reuşita petrecerei a fost foarte bună. Sala spaţioasă a şcoalei gr. cat. s'a dovedit de prea mică, ca să poată cuprinde pe toţi oaspeţii şi s'a dovedit această mai vârtos la jocurile de salon, astfel, că cuadrilul a trebuit să se joace în două coloane, asemenea şi Romana. Sau jucat şi jocurile noastre istorice »Căluşerul« »Bătuta şi Brâul« de 11 tineri studenţi năsăudeni în pitorescul costum naţional sub conducerea domnului Ioan Pop-Papiu, student octavan, apoi de dnii: Iuliu Sonea stud. octav. Alesandru Runcan stud. VII, Gavrilă Petri stud. octav. Petru Rebrean stud. octav. Rudolf Alexi stud. VII. Vasiliu Cheresteşiu stud. VII. Macedon Maiorean stud. VIII. Flore Gavrilaş stud. VIII. Teodor Pop stud. absolut, Emil Dumitru stud. abs., cari cu jocul lor ritmic şi cu mişcările lor mlădioase au frapat publicul şi au stors un vifor de aplauze.

Dintre familiile participante la petrecere, unele venite din depărtări considerabile, mi-am însemnat următoarele: Dna preoteasă Cosma cu fiica (Feiurd lângă Cluj), familia preotului Buşiţa (Mihăeşti), familia Iuga (Negrileşti), Roman (Minthiu) Şuteu (Năsăud), Botean (Nuşfalău), Mureşan (Piatra), Papiu Pop (Uifalăul săsesc), Bocsa (Braşfalău), Pop (Groşi), Bude (Suciul de sus), Veres (Orman), Goron (Cusdrioara), Brehar (Lebrici), Silaşi (Seplac), Pop Reteganul (Reteag), Oltean (Reteag), Turturean (Reteag) şi altele.

Costumul naţional a fost de astădată mai bine reprezentat. Au apărut în costum naţional Domnişoarele: Surorile Botean (Nuşfalău), surorile Mureşan (Piatra), surorile Pop Papiu (Uifalăul săsesc) Roman (Minthiul Gherlei), Silaşi (Seplac), Şuteu (Năsăud, Gavriş (Giurgeşti), Doamna şi domnişoarele Gavriluţ (Năsăud). Laudă lor!

Precum m'am informat, rezultatul material încă e satisfăcător. Nu putem destul aprecia aceasta petrecere frumoasă cu caracter curat românesc. Merită laudă şi recunostinţă toţi factorii, cari au conlucrat la reuşita ei atât de bună, în special preotul local, care desvoaltă un zel laudabil în toate direcţiunile.

Dorim, ca şi de aici înainte să vedem tot aşa lucruri frumoase în Reteag şi în acest ţinut, cari se servească spre înaintarea neamului nostru românesc.

I. A. G.

Convocare.

In virtutea §-lui 11 din statute şi bazaţi pe dispoziţiile adunării generale precedente convocăm membrii *„Reuniunii învăţătorilor dela şcoalele poporale confes. ort. române din protopopiatele aradane I-VII“*, şi pe toţi binevoitorii spriginitori ai cauzelor culturale, la a *XVIII adunare generală ordinară*, pe Dumineca în 27 Iulie (9 August) şi Luni în 28 Iulie (10 August) a. c. în comuna *M. Radna* cu următorul program:

Şedinţa I (Dumineca dimineaţa): 1. Asistare la sfintele servicii Dumnezeeşti în biserica ort. rom. din loc. 2. La 10 oare deschiderea adunării generale. 3. Bineventarea oaspeţilor. 4. Prezentarea rapoartelor şi esmiterea comisiunilor censurătoare. 5. »Educaţiunea modernă«, studiu pedagogic de *Iosif Stanca*, învăţător în Roşia.

Şedinţa II (Dumineca după ameazi): 6. »Metodul direct la propunerea limbei maghiare« tractat de *Dim. Boar* (Nădab). 8. »Educaţiune şi nu instrucţiune« disertaţiune de *Traian Givulescu* (Paulis). 8. »Influenţa educaţiunei pentru deşteptarea şi formarea caracterului moral« disertaţiune de *Dimit. Olariu* (Covasinţ). 9. »Păreri despre educaţiune; greşelile ce se fac în practica aceleia şi întreptarea lor« disertaţiune de *P. F. Dârlea*, înv. supl. în Pâncota.

Şedinţa III (Luni dimineaţa): 10. »Vocaţiune şi diliginţă — speculă şi trândăvie« disertaţiune de *Ioan Roşu* (Buteni). 11. Referadele comisiunilor. 12. Propuneri şi interpelări. 13. Fixarea timpului şi locului pentru proxima adunare generală. 14. Exmiterea comisiunei autenticătoare. 15. Incheierea adunărei generale.

Arad, din sedinţa comitetului ţinută la 12/25 Iulie 1908.

Iosif Moldovan, prezident. — *Dimitrie Popovici*, secretar general.

Notă. Prezenţa membrilor se va constata în decursul şedinţeler după împrejurări. Dumineca după prima şedinţă, va fi prânz comun, iar seara la 8 oare concert Luni, după încheierea adunării generale, se face excursiune la Cetatea Şoimoş. Amintirile pentru cvartire şi la prânzul comun să se adreseze d-lui *Traian Givulescu*, învăţător în M. Radna, până Joi în 24 Iulie (6 August) a. c.

Invăţătorii despărţământului protopopesc Radna, cu concursul membrilor mai tineri şi sub conducerea domnului învăţ. Traian Givulescu din Radna, aranjează Dumineca seara la 27 Iulie 9 (August) a. c., în onoarea şi favorul Reuniunei:

Concert şi petrecere de joc cu următorul program: 1. Motto: »Imnul unirii« de Porumbescu-Popovici. 2. Serenadă: H. Marchner. 3. Duet: D-şoarele Stef. şi Dolga. 4. »Mama Angeluşa«, canţonetă de V. Alexandri, predată de d-l Fridrich, învăţător. 5. »Dorul« de Trifu Lugojan. 7. »Marşul economilor« de C. Porumbescu. Inceputul la 8 ore seara.

Numărul jubilar al „Gazetei“ se va expedia numai până la finele lunei *Iulie* stil v. cu preţurile stabilite pentru abonaţi şi neabonaţi. De aceea Domnii, cari voesc să'l aibă, să bine voiască a grăbi cu trimiterea preţului. Venitul curat al numărului jubilar să ştie că e destinat pentru fondul jubilar.

ULTIME ŞTIRI.

Viena. 28 Iulie. Eswer bey, şeful junilor turci din Salonic, a trimis ziarului „Neue Freie Presse“ următoarea telegramă cu privire la încetarea activităţii bandelor din Salonic: „In urma proclamării libertăţii, *numeroase bande greceşti din apropierea oraşului Monastir au venit în oraş şi se vor reîntoarce în Grecia prin Salonic. Renumitul şef de bandă Sandansky, a sosit la Nebrikov, însoţit de 35 comitagii. Numeroşi locuitori bulgari, sârbi şi greci i-au mers întru întimpinare*“.

Reval. 28 Iulie. Preşedintele Fallières a sosit aici şi a vizitat pe Ţarul Nicolae pe yachtul „Standart“. Ţarul i-a reînapoiat vizita, conferind cu Fallières timp de o oară. In acelaş timp au conferit şi ambii miniştri de externe.

Petersburg, 28 Iulie. Corespondentul din Stockholm al ziarului „Vecsar“ a avut o convorbire cu ministrul de externe francez Pichon. Acesta a declarat, că *evenimentele din Turcia ameninţă pacea europeană.* El tăgădueşte faptul, că între Sultanul Turciei şi Austria ar exista un tratat secret. Pichon e convins, că Turcia este condusă de către Germania. Franţa sprijină propunerile anglo-ruse. Intâlnirea dintre Ţarul Nicolae şi Fallières are o mare însemnătate politică. Ea va fi încoronarea alianţei ruso-franceze, fără a provoca totuşi pe celelalte puteri. Relaţiunile anglo-germane continuă a fi tot atât de înăsprite, dar lucrul acesta nu prezintă nici un pericol.

Petersburg, 28 Iulie. Din Constantinopole se anunţă, că acolo domneşte linişte şi ordine desăvârşită. *Parlamentul a fost convocat pentru 1 Noemvrie.* Se asigură, că singurul fapt, care l'a îndemnat pe Sultan ca să acorde Constituţiunea, a fost ştirea că mai multe corpuri de armată au pornit asupra Constantinopolului şi că răzvrătiţii din Asia mică au alungat pe numeroşi ofiţeri.

Constantinopol, 28 Iulie. Eri după prânz au avut loc în faţa Yldiz-Kioscului mari manifestaţiuni. Mai multe mii de demonstranţi, aparţinând în cea mai mare parte claselor mijlocii şi celor de jos, mai cu seamă mohamedani dar şi creştini, s'au dus în grupe la Yldiz-Kiosk. Printre demonstranţi sunt mulţi imani, ofiţeri şi soldaţi, cea mai mare parte călăuziţi de preoţi, cari fac continuu rugăciuni sau ţin discursuri poporului. In mulţime se aflau multe femei turce ; spectatorii au aclamat pe manifestanţi. Demonstranţii ajungând la Yldiz-Kiosc au făcut ovaţiuni cu mare entuziasm sultanului. Generalii au exprimat demonstranţilor satisfacţiunea sultanului şi i-au invitat a se retrage pentru a lăsa loc altor demonstranţi. Mulţi pretind că sultanul a fost văzut la fereastră.

Cărţi noi.

In institutul de arte grafice *„Minerva“* au apărut următoarele cărţi frumoase:

Titu Maiorescu, „Critice“, Volumul I, preţul 1.50 cor.

C. Sandu-Aldea, „Pescar de Islanda“ preţul 1.50 cor.

Ludovic Dauş, „Iluzii“ roman 1.50 coroane.

N. Dunăreanu. „Răsplată“ (nuvele). Preţul cor. 1.50.

I. L. Caragiale. „Momente, Schiţe, Amintiri“. Preţul cor. 2.—.

Maria Baiulescu. „Extaz“ (poezii). Preţul cor. 1.50.

M. Sadoveanu. „Dureri înăbuşite“ ediţia II Preţul cor. 2·—.

Adina Gr. Olănescu. „Cugetări“. Preţul cor. 1 50.

Guy de Maupassant. „O viaţă“ (umilul adevăr) traducere de *Em. Gârleanu.* Preţul cor. 2·—.

Cor. Moldovan. „Cântarea cântărilor“. Preţul cor. 1·—.

Caton Theodorian: „Sângele Solovenilor“. Cor. 1·50.

Ion Bârseanul: „Dor pustiu“. C. 1·50.

C. Sandu-Aldea: „Sfaturile unui plugar luminat“, cărticica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban: „Chipuri şi suflete“. Cor. 1·50.

M. Eminescu: „Poezii postume“, ediţie nouă. Cor. 1·50.

Se pot procura şi prin librăria „Gazetei Transilvaniei“ în Braşov şi a se adauge la fiecare porto 10 bani.

Proprietar : Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Nr. 11327/908.

Publicație de licitație oficioasă.

În scop de a se încassa contribuțiile neplătite la vreme restanțele de dare, și aruncuri, conform disposițiilor §§-lor 67—47 din Art. Legi XLIV. din 1883. am ordonat a se ține licitațiune publică pentru vânzarea obiectelor zălogite.

Locul ținerii licitațiunei:

In I a zi de licitație	Ziua și oara	In II-a zi de licitație	Ziua și oara
In Brassó, Piața Francisc Iosif, (inaintea depoului de pompieri).	5 August 1908 dela 9 óre a. m. până la 6 óre p. m.	**In Brassó,** Piața Francisc Iosif, (inaint a depoului de pompieri).	6 August 1908 dela 9 óre a. m. până la 6 óre p. m.

Descrierea obiectelor zălogite:

1 Mobile de casă . . . . în valoare de cor. 2062·— fil.
2. Ciasuri . . . . „ „ „ „ 40·— „
3. Animale de casă, (cai, vaci, porci) . „ „ „ „ 1290·— „
4 Carě, carě de transport, ... „ „ „ „ 500·— „
5 Hamuri de cai . . . . „ „ „ „ 60 — „

Condițiile de licitație:

1. In ziua primă de licitație se vor pune în vânzare toate obiectele zălogite, al căror preț nu trec peste 100 cor. vânzându-se în ori-ce caz și sub prețul de estimare, dacă se vor oferi pe ele cel puțin $^3/_4$ din prețul de estimare.

2. La a II-a zi de licitație se vor vinde toate obiectele zălogite fără considerare, dacă se ofere pe ele chiar mai puțin ca $^3/_4$ parte din prețul de estimare, putând ale cumpăra acela, care a oferit mai mult.

3. Prețul de cumpărare are a se depune imediat în bani gata.

Brașov, în 28 Iulie 1908.

Oficiul de dare orășenesc.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. și până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·46 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·30 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

I. Trenul de persóne la óra 3·20 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 12·00 m. p. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
IV. Tren mixt la órele 7·47 séra.*
*) (care circulă numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.15 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·41 min. a. m.*
III. Trenul de per. la óra 3·05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
IV. Tren de pers. la órele 7·00 m. séra.*
(* au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Brașov la Zěrnesci (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 8·40 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 4·16 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 9·46 séra.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·12 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2·09 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 8·50 min. séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dimin. (numai dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu și Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.

Dela Bereczk-Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

I. Trenul de persóne la óra 8.16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m.*
III. Trenul mixt, la óra 6·33 m. séra.*)
IV. Tren mixt, la órele 10·08 m. séra.
(* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zěrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·39 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 7·07 séra.

Notă. Incepând cu 1 Iunie intră în circulațiune trenul direct Arad-Budapesta și trenul accelerat de dimineață Brașov-Budapesta.